

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ a MŠ Horní Benešov od 1.9.2007

1. Identifikace ŠD
2. Charakteristika ŠD, umístění, vybavení
3. Hygiena a bezpečnost ve ŠD
4. Ekonomické a personální podmínky
5. Charakteristika ŠVP
6. Vzdělávací a výchovné oblasti
7. Přehled zájmových činností
8. Plán zájmového vzdělávání a činností ŠD
9. Vnitřní řád ŠD

1. Identifikace ŠD

Základní údaje o ŠD:

Adresa: ŠD při ZŠ a MŠ, Kostelní náměstí 315, Horní Benešov 793 12

Ředitel školy: Mgr. Mayer Miloš

Vedoucí vychovatelka: Kretová Věra

Vychovatelka: Zahumenská Lenka

Provoz ŠD: 6.00 – 8.00 hod., 11.30 – 16.00 hod. (pátek do 15.30 hod.)

Telefon: 554 748 081

2. Charakteristika ŠD, umístění, vybavení

ŠD při ZŠ a MŠ Horní Benešov naplňuje 2 oddělení, každé oddělení do počtu 25 žáků. Pro svou činnost využívá v budově ŠD dvě místnosti (místnost a pracovnu), k estetickému vytváření využívá vlastní stoly. K pohybovým aktivitám mohou děti využívat školní hřiště a tělocvičnu ZŠ.

Při ranní docházce volí žáci klidové aktivity – společenské hry, vyprávění, kreslení, četba. Starší žáci se mohou samostatně připravovat na výuku, opakovat učivo, případně využívat krátkodobě počítačovou techniku pro přípravu na vyučování (dojíždějící žáci).

Do klidového režimu je denně zahrnut odpočinek na koberci nebo u stolu, odpočinkové hry, výtvarná chvilka. ŠD pořádá vycházky do okolí přizpůsobené výuce a času odchodu žáků. Stravování je zajištěno v budově ŠJ.

3. Hygiena a bezpečnost ve ŠD

Prostor ŠD je vybaven kromě oddělení také šatnou, WC a umyvadly. K oddechu žáků slouží koberec, ostatní plochu tvoří podlahová krytina PVC. Koberec je pravidelně vysáván, PVC myté mokrou cestou, místnost větrána okny.

Lékárna pro první pomoc je umístěna v oddělení ŠD, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou vyvěšena na nástěnce ŠD pro okamžité informování rodičů o úrazu žáka. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a chování ve ŠD i ŠJ, při pobytu v přírodě, na hřišti, při společných vycházkách a akcích, před prázdninami. O poučení je veden záznam v přehledu VVP.

4. Ekonomické a personální podmínky

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu obce pro ZŠ, spotřební materiál používají žáci i vlastní (nůžky, pastelky), pro prezentaci školy a družiny je hrazen z neinvestičních nákladů. Platba činí 50,- Kč za žáka, je vybírána hotovostně vychovatelkou (5 krát do roka, každý druhý měsíc) a odevzdána hospodářce školy.

Zájmově vzdělávací program ve ŠD je řízen kvalifikovanými vychovatelkami, obě dvě mají pedagogické vzdělání. Vychovatelky splňují vzdělání pedagogického směru obor vychovatelství, každoročně se podílí na kurzech a programech dalšího vzdělávání, využívají samostudium. Vychovatelky podporují všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje, úzce spolupracují s učiteli, vedou žáky ke vztahu ke svému městu. Program ŠD je připravován pro děti od 6 do 11 let (1. – 5. ročník ZŠ).

5. Charakteristika ŠVP

Hlavní úkoly a cíle ŠVP

1. Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas na práci a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti.
2. Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu a výrobku, tvoření vlastních prací, naučit zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a postoje.
3. Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům města a ostatním dospělým
  - oslovování a zdravení
  - poznat rozdíl od zdravení známých a dětí
  - rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením
  - vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem
4. Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům
  - oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci
  - nevyvolávat konfliktní situace
  - samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
  - pomoc staršího mladšímu při činnostech, rozvíjet kamarádství
  - vést ke komunikaci, respektovat práci a názory jiných
5. Vést žáka ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí v přírodě
  - učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
  - dodržování osobní hygieny, mytí rukou před jídlem
  - hygiena při obědě, správné stolování
  - využívat vycházek do okolí, pobyt na čerstvém vzduchu

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD již od 1.třídy. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení – žák pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC při přípravě na výuku, v rámci sebevzdělávání samostatně čte, používá encyklopedie a dětské časopisy, internet a zdokonaluje se v problémových předmětech.
2. Kompetence komunikativní – žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuse, nevyvolává konflikty.
3. Kompetence sociální – podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, respektuje ostatní, je tolerantní, rozpozná nevhodné chování, dokáže se prosadit i podřídit- přijmout kompromis, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky.

4. Kompetence občanské – učí se plánovat, organizovat, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, respektuje přesvědčení druhých lidí, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na své osobní zdraví.

5. Kompetence pracovní – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti, v oblasti využití počítačové techniky se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí, umí zadat jednoduché vyhledávání na internetu v rámci přípravy na vyučování.

6. Vzdělávací a výchovné oblasti

1. Člověk a společnost

- vést děti k porozumění, úctě, toleranci a empatii
- vytvářet kamarádské vztahy
- osvojovat a dodržovat základy společenského chování
- vést ke spolupráci při řešení problémů a úkolů a schopnost pracovat v týmu

2. Člověk a příroda

- pravidelný pobyt venku a vycházky do přírody
- pozorování změn v přírodě
- sběr přírodnin pro lesní zvěř
- vytvářet v dětech ohleduplný vztah k přírodě

3. Umění a kultura

- seznamovat s různými výtvarnými technikami
- vytvářet vztah k uměleckým hodnotám
- podílet se na výzdobě ŠD a prezentovat dětské práce na veřejnosti
- osvojovat estetiku, citlivé vnímání okolního světa
- připomínat lidové tradice a zvyky

4. Člověk a zdraví

- získávat základní znalosti o svém těle formou her a soutěží
- vést děti k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka
- učit děti sebeobslužným povinnostem
- učit je zdravým životním návykům
- seznamovat se základními pravidly silničního provozu a chování v roli chodce, cyklisty

5. Člověk a svět práce

- vést děti k pořádkumilovnosti a úklidu hraček
- rozvíjet motoriku ruky formou her
- dodržovat bezpečnost práce
- vést k seberealizaci při pracovních činnostech
- seznamovat s různými materiály a prací s nimi

6. Informační a komunikační technologie

- základy práce s počítačem, komunikace s internetem
- využití programů na PC k přípravě na výuku

7. Přehled zájmových činností

Estetická činnost – výtvarná, hudební, literární

Pracovnětechnická činnost

Sportovní a turistická činnost

Veřejně prospěšná činnost

Přírodovědná činnost

Odpočinkové a relaxační činnosti

Hry s hračkami na koberci

Pobyt na školním hřišti nebo v přírodě

8. Plán zájmového vzdělávání a činností ŠD

Září – seznámení žáků s bezpečnostními předpisy, provozem a vnitřním řádem ŠD, společenské seznamovací hry na zapojení žáků 1.třídy, vymezení pravidel chování v ŠD, zamezení šikany ze strany starších žáků, pobyt v přírodě, využití sportovního náčiní – švihadla, míče, stříhání, lepení, práce s papírem, výrobky z přírodnin, hudební hry a soutěže s hudbou, výrobky z mozaiky

Říjen – rozvoj sportovních dovedností při pobytu na školním hřišti, práce s přírodním materiálem, sledování počasí a změn v přírodě, rozšiřování výtvarných dovedností a nových výtvarných technik, listová koláž, obtisk listů, práce s přírodninami, práce s papírem, papírové prostřihovánky, navlékání korálků

Listopad – veřejně prospěšná práce před ŠD a na hřišti – hrabání listů, relaxační hry na koberci, sběr kaštanů, taneční hry – okolo židlí, klobouková, obnova vývěsky ŠD na propagaci práce dětí, orientace v terénu, míčové hry, péče o květiny v oddíle, podzim na poli a zahradě – tempera, papírové skládačky, těstoviny – korále, škrobové papíry, práce s modelovací hmotou

Prosinec – rozvoj zimních sportovních dovedností – sáňkování, pozorování změn v přírodě, stopy ve sněhu, zvířata v zimě, výzdoba oddílu ŠD, vánoční ozdoby, tradice vánoc, vánoční besídka pro celou ŠD, poslech vánoční hudby, výroba dárek a vánočních přáníček pro své blízké, zvýšená bezpečnost – náledí v dopravě, zimní úrazovost

Leden – estetická zájmová činnost, netradiční výtvarné techniky, zimní sporty, otužovací vycházky, pomoc lesní zvěři, sledování stop zvěře na přírodovědných vycházkách, sportovní hry v tělocvičně, vystřihovánky, práce s textilem a papírem – lepení, vytrhávání, stavby ze sněhu, příprava dárek k zápisu do 1.třídy pro předškoláky

Únor – pobyt v přírodě, vycházky do okolí, sáňkování, beseda o chování mezi spolužáky, společenské hry při špatném počasí, výrobky ze slaneho těsta, upotřebení vršků od PET lahví, práce s textilem a papírem, skládačky z papíru, dárky k Valentýnovi, příprava na jaro

Březen – poznávání a rozlišování jarních květů a kvetoucích stromů na přírodovědných vycházkách, míčové hry, překážková dráha v terénu, zvířata a jejich mláďata, výrobky z papírových krabiček, Měsíc knihy – poučení o městské knihovně, vyprávění na téma „ Jaro se nám vrací ”, příprava velikonoční výzdoby ŠD, zvyky a tradice velikonoce, pečení perníčků

Duben – vycházky do přírody, Měsíc bezpečnosti v silničním provozu, orientace v terénu, kreslení na jarní téma, netradiční výtvarné techniky, pobyt na školním hřišti a před ŠD, seberealizace vlastních nápadů a námětů, jarní práce na polích a zahradách

Květen – míčové hry, výtvarné činnosti se zaměřením na rodinu, rozlišování kvetoucích stromů, pozorování přírodnin, výrobky ke Dni matek, kreslení na chodník před ŠD, navlékání korálků, cukrové obrázky, práce s textilem a papírem, hry ve volném terénu

Červen – přírodovědné vycházky, pobyt na hřišti, pozemní hokej, kreslení na chodník, překážková dráha ve volném terénu, hodnocení chování a aktivity ve ŠD po celý školní rok, závěrečné rozloučení se školním rokem – rozloučení se žáky 5.ročníku, sportovní odpoledne, opékání

Činnosti jsou upřesněny v týdenních plánech.

Celodružinové akce:

Září - Drakiáda

Říjen – sběr kaštanů pro lesní zvěř

Listopad – vědomostní kvíz (přírodověda, vlastivěda)

Prosinec – vánoční besídka

Leden – soutěže „ Puzliáda a Pexesový mistr “

Únor – soutěž „ Stavby ze sněhu “

Březen – návštěva místní knihovny

Duben – exkurze do místní hasičské zbrojnice

Květen – soutěž v kreslení na chodník

Červen – závěrečné zábavné odpoledne

9. Vnitřní řád ŠD

Poslání ŠD

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové, odpočinkové a rekreační činnosti žáků. Činnost ŠD je zaměřena na aktivní využití volného času dětí.

Provoz ŠD

ŠD je otevřena denně od pondělí do pátku:

- ranní provoz: od 6.00 hod. do 7.45 hod. (od 7.45 do 8.00 hod. vykonává vychovatelka pedagogický dozor v prostorech šaten na 1.stupni ZŠ)

- odpolední provoz - od 11.30 hod. do 16.00 hod, v pátek do 15.30 hod.

Po ukončení vyučování převezme vychovatelka žáky po 4. vyučovací hodině, ostatní žáky vyzvedává vychovatelka ze školy po 5. vyučovací hodině.

Přihlášky a docházka do ŠD

ŠD je přístupna žákům, kteří podali písemnou přihlášku. Počet žáků ve ŠD je omezen počtem a prostorem na žáka. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného do ŠD k pravidelné docházce sdělí družině rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka ve ŠD, odchylky od docházky nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost p. vychovatelce písemně. Odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.

Poplatek za ŠD

Za pobyt dětí ve ŠD je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje zřizovatel. Poplatek za žáka činí 50,- Kč za měsíc a je vybírán vychovatelkou vždy na dva měsíce, 5 krát do roka. Vybranou hotovost odevzdává vychovatelka hospodářce školy. Ta vydává příjmový doklad o zaplacení poplatku.

Bezpečnost ve ŠD

Žáci jsou o chování a bezpečnosti ve ŠD poučeni vždy na začátku školního roku nebo následně v důsledku nevhodného chování či úrazu. Záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení. Žáci dbají též na bezpečnost v silničním provozu a při příchodu a odchodu ze školy. Zranění

nebo úraz okamžitě hlásí vychovatelce, která informuje rodiče. Úrazy jsou zaznamenány v knize úrazů. Náhla nemoc, bolest nebo nevolnost jsou rodičům ihned sděleny telefonicky.

Chování žáka ve ŠD

Žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. Za žáka, který byl ve škole, ale do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

Na odpolední činnost se žák převlékne v šatně do sportovního oblečení a zapojí se do činnosti ŠD. Na vycházky nosí oblečení k tomu určené podle ročního období a počasí. Účastní se činností spolu s ostatními žáky – např. vycházka, hry či zájmová činnost. K ostatním žákům ve družině se chová kamarádsky, bez vyvolávání konfliktů. Se svými problémy, ubližováním či ponížením se může kdykoliv svěřit vychovatelce. Svěřené hračky, hry a pomůcky vrací v pořádku a bez znehodnocení. Při styku s ostatními dospělými v budově školy i ŠD zachovává pravidla slušného chování. Pokud žák soustavně narušuje řád a činnost ŠD, může být z rozhodnutí ředitele školy ze ŠD vyloučen.

Dokumentace ŠD

V družině se vede tato dokumentace:

- zápisní lístky pro přihlášené žáky k pravidelné docházce
- přehled výchovně vzdělávací práce
- třídní kniha jednotlivých oddělení
- celoroční plán činnosti
- týdenní plány činnosti
- vnitřní řád ŠD

Vypracovaly: Kretová Věra
Zahumenská Lenka